

Peinzen en profeteren

Toekomstlijnen voor de Paulusgemeenschap

Peinzen en profeteren

Toekomstlijnen voor de Paulusgemeenschap

Uitwerking van de Nadenkopdracht. In opdracht van het Paulus Gemeenschapsberaad.

Utrecht, februari 2019

Inhoudsopgave

1	Inleiding
3	Verkenning
	De kaders van cijfers en data
	1. Parochieel beleid
	2. Demografische samenstelling
	3. Financiële vitaliteit
	4. Vitaliteit van het vrijwilligerskader
6	De inkleuring door identiteit en activiteit
	5. Kerkelijke identiteit
	6. Pastorale en spirituele identiteit
	7. Gastgever aan wijk en stad
	8. Mogelijkheden van het gebouw
9	Het verhaal van de mosterdzaadjes
	A. Vitaal houden van de mogelijkheden
	B. Versterken van herkenbaarheid en betekenis
12	Coda
13	Bijlagen

Peinzen en profeteren

Toekomstlijnen voor de Paulusgemeenschap

Inleiding

Katholiek Utrecht is volop in beweging. Een vraag is nog, waar de beweging de Paulusgemeenschap zal brengen. Om het nadenken over de toekomst van de Paulus te ondersteunen is een viertal leden van de gemeenschap op verzoek van de PGB aan de slag gegaan met een zogeheten *Nadenkopdracht*. De opdracht is vastgesteld in oktober 2018. In de opdracht werd gevraagd om scenario's uit te werken voor de toekomst. Het idee was dat het beschrijven van de verschillende (on)mogelijkheden een goede basis zijn om binnen PGB en in samenspraak met de leden van de gemeenschap te komen tot een realistische, haalbare en breed gedragen visie op de toekomst van de Paulusgemeenschap.

De 'nadenkers' zijn Silke Rüdiger, Gertuus Bors, Werend Griffioen en Arnold Smeets. De groep kwam vier keer bij elkaar in de periode december 2018 tot februari 2019. Precies de periode waarin het beleidsplan *Visie op fusie* van het parochiebestuur besproken werd met de verschillende gemeenschapsberaden en met de parochianen.

Uit *Visie op fusie* (november 2018) blijkt dat voor wat de Paulusgemeenschap betreft ingrijpende beleidsbeslissingen worden uitgesteld. De kerk zal voorsnog niet aan de eredienst onttrokken worden. In de eerste fase van het fusieproces is de aandacht gericht op kerken die een andere functie krijgen. Aan het einde van deze fase is bekend welke kerk(en) eucharistisch centrum is (zijn) en welke kerk de kathedrale functie krijgt. In het plan wordt 2020 als eindpunt van de eerste fase genoemd. De verwachting is dat het moment later valt.

Dit toekomstperspectief is voor de nadenkers aanleiding te kiezen voor een positieve inzet: we zijn gaan nadenken over op de kansen en mogelijkheden van de Paulusgemeenschap als deel van de parochie.

Uitgangspunt van de overwegingen is dat de kaders van het parochiële beleid en visie leidend zijn. Daarbinnen heeft de gemeenschap ruimte voor het ontwikkelen van een eigen profiel. In dit verband kan gewezen worden op het rapport *Blijf bij ons Heer* (februari 2018) en het *Mandaat Geloofsgemeenschappen binnen de parochie van St Ludgerus, St Martinus en Salvator in de stad Utrecht*.

De nadenkers willen Bas Kruit en Lex Wagenaar en Toine Goosens bedanken voor hun bijdragen. Met de laatstgenoemde hebben we uitvoerig gesproken over financiële stukken.

De nadenkers hebben met plezier en overtuiging de klus geklaard. Er is alle reden om vertrouwen in de toekomst te hebben. De Paulusgemeenschap heeft een rijke geschiedenis, een mooie kerkruimte en kenmerkt zich door een betrokken en prettige gemeenschap met

voldoende vrijwilligers en elan. Maar ook: er is onzekerheid en hier en daar boosheid. Binnen de Paulus is er een wil om door te gaan. Tegelijkertijd is er een zekere afwachtende houding en worden geen beleidsstappen gezet, terwijl er wel een besef van urgentie is. Het publiceren van de toekomstvisie van het parochiebestuur zorgt voor een momentum.

Hopelijk zal deze overpeinzing en – bescheiden – profetie voor wat nu nodig is dienstbaar zijn. Het is belangrijk om in de gemeenschap niet alleen te vieren maar ook het onderlinge gesprek op gang te brengen over wat we kunnen, moeten en willen. Liefst met alle neuzen eenzelfde kant op, met een besef van urgentie en een oprechte wil wellicht ook pijnlijke veranderingen aan te gaan; en dat alles terwijl we het elan vasthouden, de inspirerende eigenheid van de gemeenschap levend houden en op elkaar en anderen betrokken blijven. Ga er maar aanstaan.

Als nadenkers hebben we niet de illusie dat we de gouden tip hebben, maar hopelijk geven we wel een realistische schets van (on)mogelijkheden en zichtlijnen op een toekomst van de Paulus waar iedereen zich in kan vinden en blij van wordt. Een strofe uit het Pauluslied en een (mogelijke) missie voor de gemeenschap, kunnen hopelijk ons wat moed inzingen.

‘Een plaats van ontmoeting, een kruispunt van wegen.
Een plaats voor eenieder, in eigenheid samen.
Een plaats dwars door muren, van oudsher en nu, zijn wij...’.

Uit: *Pauluslied* (2007)

De verkenning is opgebouwd uit acht aandachtspunten, verdeeld over twee aspecten: een meer formeel (de cijfers en data), de ander meer inhoudelijk (identiteit en spiritualiteit). Telkens is er een bespreking met per punt een samenvatting in een kader. De kadertekst heeft voor de punten 1-4 iets van een managementsamenvatting. Bij de punten 5-8 is de kadertekst meer een verkenning van mogelijkheden en kansen, die nader uitgewerkt worden in de paragraaf *Het verhaal van de mosterdzaadjes*.

De kaders van cijfers en data

1. Parochieel beleid

In de plannen van het parochiebestuur is er toekomst voor de Paulusgemeenschap en wel als zogeheten B-locatie: 'een kerk van de parochie', niet zijnde het eucharistisch centrum (*Visie op fusie*, 16).

Deze status deelt de Paulus met de Rafaël en de Johannes-Bernardus. Het plan stelt dat er op den duur twee of drie van dit soort kerkgebouwen binnen de parochie zullen zijn.

Visie op fusie spreekt over een proces in twee fases. De eerste fase, tot ca. 2020 (met de verwachting van een uitloop) en een tweede fase zonder nadere tijdsbepaling. Een reële inschatting is dat het huidige beleid tot 2024 of 2025 reikt.

Het in *Visie op fusie* geschetste voorland past bij wat de Paulus wil. De grote uitdaging is dan: hoe een vitale gemeenschap te blijven? Vitaal betekent zowel financieel gezond als: met een eigen betrokken gemeenschap van gelovigen en vrijwilligers.

We kiezen voor een toekomst als vitale geloofsgemeenschap binnen de parochie van Utrecht. Dat geeft kansen en verantwoordelijkheden, bijvoorbeeld om bij te dragen aan de groei naar één parochie voor de stad Utrecht.

Het geeft tevens kansen en verantwoordelijkheden voor onze geloofsgemeenschap, bijvoorbeeld zorgen dat er in de Paulus eucharistievieringen zijn, evenals woord en communievieringen en gebedsvieringen.

Een belangrijke vraag is die naar de status van 'een kerk van de parochie' en wat de verhouding is tot het eucharistisch centrum. Het ligt voor de hand dat de bediening en de voorbereiding op de sacramenten (eerste communie, vormsel, huwelijk) meer en meer een parochieel gebeuren wordt. Dat is ook praktisch, gezien de kleine groepen communicanten en vormelingen bijvoorbeeld.

De Paulus kan een inhoudelijke bijdrage leveren op de parochiële voorbereiding. Het is tevens belangrijk dat er naar dwarsverbanden gezocht wordt tussen de parochiële voorbereiding en de vieringen van de Paulusgemeenschap.

Voor toekomstplannen is het goed te realiseren dat binnen de kaders van het beleid in *Visie op fusie* de liturgische ruimte geëerbiedigd dient te worden. Ook zaken als de

status van monument en de staat van het gebouw leggen beperkingen op aan wat kan en mag.

Het *Mandaat* geeft beleidsruimte voor geloofsgemeenschappen als de Paulus.

In het visiestuk staat geen eindtermijn van de tweede fase. Het is een inschatting dat de toekomst van de Paulus als (vitale) geloofsgemeenschap en kerk binnen de parochie tot 2024/25 haalbaar is. Wellicht dat onvoorziene ontwikkelingen tot andere inzichten en besluiten leiden. Met evenveel (on)zekerheid kan aan een langere toekomst gedacht worden.

Naar verwachting zal de Paulus de komende jaren aangemerkt blijven als 'een kerk van de parochie'. Afhankelijk van de financiële situatie van de parochie als geheel en de drie huidige B-locaties, zal de Paulus voor een langere periode een plaats van vieren en samenkomen kunnen blijven.

De positionering van de gemeenschap binnen de (gefuseerde) parochie is een de koers bepalende gegevenheid. Dit geldt ook voor de financiële doelstellingen van het beleid van de parochie.

De inschatting is dat de het reëel is om te denken in een periode tot in ieder geval 2024.

2. Demografische samenstelling

(a) Op dit moment is de demografische opbouw van de gemeenschap nog redelijk in balans.¹ Natuurlijk geldt dat een groot deel van de kerkgangers ouder van 60 en een klein deel van de ingeschreven katholieken ook kerkganger is. De leeftijdsopbouw van de kerkgangers is gevarieerd.

(b) Een kracht van de Paulus was (en is) het familieverband. Verschillende generaties uit een gezin of familie verbonden en verbinden zich aan de kerk. Dat effect zal afnemen: jongeren zullen niet in (de buurt van) Tuindorp blijven wonen. Het is niet reëel om een relevante groei van jonge leden van de gemeenschap te verwachten.

(c) De Paulus blijkt een aantrekkelijke gemeenschap voor mensen die niet met een andere kerk verbonden zijn en gezinnen met jonge kinderen voelen zich welkom.

Het is zaak reëel te blijven. De cijfers voor de Paulus en de landelijke ontwikkelingen, wijzen op een dalende trend van kerkbetrokkenheid.

De Paulus staat in een wijk met een gevarieerde leeftijdsopbouw, veel eigen woningbezit en coherente sociale samenstelling, een wijk met beperkte voorzieningen voor ouderen, met scholen en studentenflats.

3. Financiële vitaliteit

---

¹ Zie voor enkele statistische gegevens BIJLAGE 1. Statistiek alle leden Paulus.

(a) De begroting 2019 van de parochie vermeldt voor de Paulus een exploitatietekort van ca. €15.000.²

Over de cijfers is discussie ontstaan en zijn gesprekken gaande. Een reële inschatting is dat het tekort van de Paulus kleiner is of, afgezet tegen de door de Paulusgemeenschap gegenereerde inkomsten, nihil en mogelijk positief. Wat de realiteit van de cijfers ook is, van belang is dat de parochie stuurt op terugdringen van tekorten en op een positief resultaat. Er moet de komende periode bezuinigd worden om in de zwarte cijfers te komen.

Voor de Paulus betekent deze beleidslijn dat het van belang is om een relevante bijdrage te blijven leveren aan de parochie en rekening te houden met bezuinigen; er zullen keuzes gemaakt moeten worden en alternatieven gezocht.

(b) Een belangrijk punt van zorg is de bezuiniging op de musici binnen de parochie. Op dit moment heroverweegt het parochiebestuur deze maatregel. Gezien de betrokkenheid van de koren in onder meer de liturgievoorbereiding lijkt het zinvol om na te denken over rol en financiering van de koren – i.c. de (professionele) musici en dirigenten.

(c) Er is een speciaal fonds voor en van de gemeenschap. Het fonds is ondergebracht in een aparte stichting en heeft een eigen bestuur. De doelstelling van de stichting is beperkt: het ondersteunen van de gemeenschap van de Paulus (dus niet bijvoorbeeld het gebouw).

(d) De Paulus levert een substantiële financiële bijdrage aan de parochie. In 2018 zo'n €10.000 aan collectes (in 2016 was dat ca. €14.000), circa €40.000 aan Kerkbalans (in 2016 ca. €50.000).³ Daarnaast zijn er inkomsten uit de verhuur van de ruimtes.

(e) Circa 50% van de betalende leden van de Paulusgemeenschap is jonger dan 70 jaar. Lang niet alle actieve leden dragen bij aan Kerkbalans (vanuit 228 huishoudens wordt bijgedragen, het zal gaan om zo'n 350 personen van de 2300 ingeschreven rooms-katholieken). Er is een grote groep niet kerk betrokken katholieken.

De Paulus is financieel gezond. Het gebouw is in redelijk goede staat. Wat de inkomsten betreft lijkt er een mogelijkheid tot groei: lang niet iedereen betaalt een kerkbijdrage; er zijn (groeïende) inkomsten uit verhuur. Dit vraagt om (beleids)initiatieven om de inkomsten op pijl te houden of te laten groeien. Belangrijk is dat binnen Paulusgemeenschap een gevoel van urgentie ontstaat voor de noodzaak om financieel bij te dragen aan de parochie & dat er draagvlak ontstaat voor te maken financiële keuzes.

4. Vitaliteit van vrijwilligerskader

De Paulus heeft tot heden voldoende vrijwilligers voor allerlei taken; de vrijwilligers zijn 'blijvers'. Dat geeft structuur en stabiliteit. Het gaat om zo'n 190 leden van de Paulusgemeenschap. Op kinder- en jeugdkoor en een aantal van de misdienaars na is het een gemêleerde groep van 55+.

² BIJLAGE 2. Begroting SPKU 2019.

³ BIJLAGE 3. Kerncijfers inkomsten Paulus.

In 2018 stopte de vooral door jongeren gedragen MOV-groep. Ook de Wereldwinkel is onlangs gestopt.

De vrijwilligers zijn actief in op allerlei gebieden en in verschillende groepen en verbanden. Een globaal overzicht levert het volgende op:

Taakveld liturgie: Liturgisch beraad, koren, werkgroep Zondagmorgen anders, voorgangers uit eigen gemeenschap, lectoren, misdienaars. Betrokkenheid bij oecumene.

Taakveld catechese: kindernevendienst, thema ochtenden.

Taakveld diaconie: bezoekgroep, bloemengroet. Aansluiten bij Vastenactie, voedselbank en De Toevlucht.

Taakveld gemeenschapsopbouw: gastvrijheid rond vieringen, verwelkomen nieuwe leden. Betrokkenheid bij de wijk (onder meer de 4 mei-bijeenkomst en de buurtcamping).

Overkoepelende taken en dwarsverbanden: Paulus bezinningsmaaltijd, schoonmaak en klusjes, bloemen verzorgen, verzorgen van koffie rond de vieringen, ouderenvervoer, administratie, financiën, Paulus lokatieraad en Paulus Gemeenschapsberaad.

Met het oog op de toekomst moet nagedacht worden over een andere organisatiestructuur om de slagkracht en het draagvlak te versterken. De werkvelden zijn lang niet altijd helder van elkaar te onderscheiden, er zijn activiteiten die verschillende aspecten in zich hebben en wellicht neemt een andere werkstructuur ook werk uit handen.

Voor de toekomst blijft de inzet van vrijwilligers van belang en is te verwachten dat met de vergrijzing het aantal vrijwilligers zal afnemen.

Op dit moment zijn er voldoende vrijwilligers.
Het is wel zaak te werven (organiseer bijvoorbeeld een jaarlijkse oproep) – en om mensen te motiveren en eventueel te scholen en te inspireren. Maak vacatures openbaar.
Kijk kritisch en creatief naar de organisatie van en samenhang tussen de verschillende werkgroepen. Investeer in interne dialoog en inspiratie

De inkleuring door identiteit en activiteit

5. Kerkelijke identiteit

De Paulusgemeenschap ziet zichzelf als een katholieke geloofsgemeenschap, binnen de parochie van Utrecht en met een specifiek profiel. Open, kritisch, betrokken, vanouds een gemeenschap van families.

Het gebouw is toegankelijk en heeft een vriendelijke uitstraling; heeft een karakteristieke architectuur en ligt mooi in een park en een dertiger jaren woonwijk. Mensen voelen zich hier makkelijk thuis en blijven komen. Het is goed om te investeren in gastvrijheid – en dus te willen en kunnen aanpassen en veranderen.

Aansluitend op punt 4 en de opmerking over de organisatiestructuur, het is zaak om te werken aan en te investeren in de interne communicatie, waarbij helder is wie waar voor staat en op aanspreekbaar wil zijn.

De eigen *feel* van gebouw en gemeenschap is een pre. Dat kan ingezet worden voor werving. Het profiel kan versterkt worden door specifieke activiteiten, eventueel in samenwerking met verwante groeperingen of organisaties.

6. Pastorale en spirituele identiteit

(a) Op dit moment zijn er eucharistievieringen, woord- en communievieringen en gebedsvieringen. Wellicht dat op den duur de eucharistievieringen niet meer haalbaar zijn. Het wordt belangrijk om te kijken naar andere mogelijkheden van vieren.

(b) Van oudsher spelen de koren in de voorbereiding van de liturgie een belangrijke rol. De koren zijn niet alleen op liturgisch-muzikaal gebied maar ook voor de gemeenschapsofbouw en de onderlinge binding van groot belang.

In de plannen van het parochiebestuur worden er flink bezuinigd op de kosten voor koren, musici en dirigenten. Dat is voor de Paulus problematisch. Los van het definitieve beleid van het parochiebestuur, is het belangrijk om zelf na te denken over een toekomstbestendige oplossing.

(c) De katholieke traditie is rijk aan spiritualiteiten en devoties. Binnen de stad zie je die gevarieerdheid terug in bijvoorbeeld Taizé vieringen in de Johannes en Bernardus, de Latijnse vespers in de Jozef (Augustinus) of de inzet van de broeders van Sint Jan. Maar ook de *Evensong*, de Byzantijnse vieringen en de stedelijke Martinusweek.

De brede traditie en de gevarieerdheid van het stedelijk aanbod geeft de Paulus kansen om aan te sluiten en om aan te vullen. Betrek in de keuzes wat past bij de gemeenschap, het gebouw, de ligging in de buurt en de stad.

(d) In het verlengde van het vorige: wat zou typisch Paulus zijn als opvallende, zin- en betekenisvol aandachtspunt of karakteristiek op het gebied van de taakvelden vieren, leren, delen, dienen en ter versterking van de sociale functie van de gemeenschap (en het gebouw) voor buurt, wijk en stad?

In dit verband valt ook te denken aan hoe de Paulus kan inspelen op de veranderingen binnen de parochie, waarbij er meer en meer sprake is van één eucharistisch centrum.

(e) Er zijn goede oecumenische relaties en werkverbanden met onder meer de Tuindorpkerk. Maak daar gebruik van en bouw die zo mogelijk uit.

Met de kern van onder meer de koren en voorgangers is er *know how* op het gebied van vieren. Met onder meer de wijkgerichte activiteiten (samen thuis in de wijk en de Paulus bezinningsmaaltijden) is er ervaring met open vormen van inspiratie, dienstbaarheid en verdieping.

Dat alles, en de brede katholieke traditie, zijn een goede uitgangspositie om de Paulus een inspirerend en betekenisvol spiritueel profiel te geven. De locatie, de nabijheid van scholen, de demografische samenstelling van de wijk bieden kansen en gelegenheden.

Het is goed niet alleen aanbod maar ook vraaggericht te bouwen aan het profiel en (bijvoorbeeld) jongeren uit te nodigen met eigen initiatieven te komen.

7. Gastgever aan wijk en stad

Het gebouw is in goede staat maar klein en met beperkte faciliteiten. Verbouwen, uitbouwen, nieuwe faciliteiten, het zal allemaal duur zijn en lastig of zelfs onmogelijk te realiseren.

Dit gezegd zijnde: er is vast meer mogelijk dan verhuur aan koren, gebruik als stemlokaal of sociaal-culturele bijeenkomsten als de 4 mei-viering en de wijkvereniging Tuindorpsbelang.

Wellicht zijn kleine, niet al te kostbare aanpassingen mogelijk aan gebouw en faciliteiten. En wie weet zijn er regelingen en subsidies waar we een beroep op kunnen doen.

We kunnen (meer) communiceren via wijkkrant bijvoorbeeld. Of op gepaste wijze betrokken zijn bij netwerken en voorzieningen in de wijk (buurtwerk, winkeliersvereniging, wijkverpleging en wat al niet meer).

Wat is precies de behoefte vanuit wijk en stad voor ontmoeting, voorlichtingsbijeenkomsten, vergaderingen, kleinschalige activiteiten?

8. Mogelijkheden van het gebouw

(a) De herinrichting van de liturgische ruimte geeft mogelijkheden. Er zijn wel grenzen aan wat kan: vanwege de status als monument en de status van liturgische ruimte en vanwege de architectuur en inrichting van het gebouw en de beschikbare faciliteiten.

(b) Als de koorbank-opstelling de variant wordt, kan je bezinnings- en meditatievieringen houden (met een lege ruimte tussen de banken).

(c) In ieder geval kan de Paulusbezinningsmaaltijd blijven en groeien. Er zijn mogelijkheden voor andere initiatieven: catechese bijvoorbeeld.

De nieuwe inrichting van de kerkruimte beoogt mede ruimte te geven voor andere bijeenkomsten dan de traditionele vieringen.

De Paulus bezinningsmaaltijden leren dat er behoefte is aan ontmoeting en dat een kerkruimte dan iets extra's heeft.

Er kunnen wellicht andere initiatieven ontplooid worden – voor andere leeftijdsgroepen, ter versterking van sociale cohesie in de wijk; tijd en ruimte voor gesprek, verdieping, cultuur of stilte. Zoek daarbij de samenwerking met de Tuindorpskerk (ook omwille van de oecumene) en Tuindorpsbelang.

Het verhaal van de mosterdzaadjes

De Paulus is een levende en levendige gemeenschap. Er zijn kansen om binnen de parochie van Utrecht een actieve, op elkaar betrokken, vierende gemeenschap te zijn en te blijven. Profeteren is niet louter dromen. Sommige profeten mopperen meer, maar uiteindelijk met de inzet tot verandering ten Goede. Welnu, deze paragraaf profeteert op basis van de bovenstaande overpeinzingen; binnen de gestelde kaders, met in acht neming van gezond verstand en realiteitszin, zal er meer mogelijk blijken te zijn dan gedacht.

Missie Paulusgemeenschap

Het geloof legt de grondslag voor alles waarop we hopen, het overtuigt ons van de waarheid van wat we niet zien. Hebreëen 11,1 NBV

Opdracht

Staande in de traditie van de katholieke kerk richt de Paulusgemeenschap zich op eenieder die zich aangesproken voelt door de Bijbelse geschriften en in het bijzonder het Evangelie als inspiratiebron voor een goed en waarachtig leven. In haar vieringen en andere samenkomsten onderzoekt ze met een open geest wat goed leven zou kunnen zijn en hoe daaraan in de praktijk van alledag en in relatie tot anderen vorm te geven.

Voor wie we er willen zijn

Als katholieke wijkkerk in Tuindorp zijn we een plek van hoop en geloof voor eenieder, mensen van onze eigen gemeenschap, bewoners van de wijk en de wijken rondom ons, en voor allen die zoeken naar zin in hun leven. Bovendien, vanuit de wordingsgeschiedenis van onze gemeenschap blijven we werken aan een plek waar ook kinderen en jongvolwassenen zich welkom weten.

Onze aanpak

In de nieuwe beleidsperiode leggen we de basis voor meer vitaliteit zodat we in de jaren die komen het takenpakket vieren, leren en dienen beter kunnen borgen. We gaan aan de slag met het verbeteren van de organisatiekant, ondersteuning van de medewerkers (vrijwilligers en pastorale beroepskrachten) en de financiële positie. Behalve dit, werken we samen met de andere (niet-katholieke) christelijke kerken in de wijk op terreinen van gedeeld gedachtegoed en met maatschappelijke organisaties. Ons huis, het kerkgebouw aan het Willem de Zwijgerplantsoen, richten we in naargelang nieuwe ontwikkelingen dit vragen.

'Vitale gemeenschap' is een sleutelwoord in het beleidsstuk *Visie op fusie*. In eerste instantie gaat het dan om een financieel gezonde gemeenschap en vervolgens om een herkenbaar 'eigen' gemeenschap, van kerkgangers en vrijwilligers uit de eigen geloofsgemeenschap.

Onderstaande schets een tweeluik met mogelijkheden voor respectievelijk het vitaal houden en het versterken van het profiel van de gemeenschap. Het is een realistische verkenning én een gelovige verkenning, want dromen mag en mosterdzaadjes blijven wortel te kunnen schieten en vrucht te kunnen dragen. En, er zijn meer mosterdzaadjes dan de opsomming van de mogelijkheden doet denken.

A. Vitaal houden van de mogelijkheden:

1. Financiële betrokkenheid vergroten – concreet: meer kerkbalans, effectiever beheer van gebouw en kosten.

Te denken valt aan: Bewustwording bij leden van geloofsgemeenschap dat een bijdrage aan de actie Kerkbalans noodzakelijk is voor het vitaal houden van zowel gemeenschap als parochie. Speciale acties voor respectievelijk ingeschreven katholieken die niet betrokken zijn op de geloofsgemeenschap en voor de groep (niet-kerkelijke) wijkbewoners - die zou je kunnen aanspreken op de culturele en vooral sociale functie voor de wijk van de Paulusgemeenschap. Werven voor concrete initiatieven, aankopen, activiteiten.

2. Vrijwilligers inspireren, scholen en werven.

Te denken valt aan: Zorgen voor gezelligheid maar ook voor bemoediging, uitwisseling en inspiratie. Niet te veel en te zwaar.

Misschien is een talentenbank een werkbaar idee en zorg voor openbare vacatures (naast het vragen via via).

3. Het gebouw geschikter maken.

Te denken valt aan: Flexibilisering door de herinrichting van de liturgische ruimte; met wellicht een stiltekapel (met aparte ingang, bijvoorbeeld in een van de twee huidige vergaderruimtes) en (tijdelijke) kunstexposities (zoals de Harrie Sterk tentoonstelling). Kleine aanpassingen en verbeteringen.

B. Versterken van herkenbaarheid en betekenis:

4. Inzetten op een specifiek spiritueel-kerkelijk profiel.

Te denken valt aan: Verbanden van samenwerking, gastvrijheid geven aan of partnerschap zoeken met Taizé, Sant'Egidio, maar ook zaken als *Evensong*, de vespervieringen op verschillende locaties en het stedelijk Sint Maartensprogramma. Bij dit soort activiteiten kan goed een samenwerking in oecumenisch verband worden gezocht. Aanbod voor (bijvoorbeeld) jonge gezinnen of groepen 30-40-ers of 50-60-ers over levenskunst, levensvragen, spiritualiteit. Leesgroepen rond populaire boeken over spiritualiteit en levensvragen.

5. Constructieve houding in de parochie.

Te denken valt aan: Bijdragen aan positieve begroting van de parochie en participeren in parochiële activiteiten (scholing, catechese, voorbereiding sacramenten e.d.).

6. Open houding naar wijk en stad.

Te denken valt aan: Openstellen voor bezinnende bijeenkomsten voor wijk en stad, zoals 4 mei-vieringen. Bijvoorbeeld: kaarsjesdag rond 1-2 november, stilteuur, jaargetijdenwandeling zoals dauwtrappen (losjes geïnspireerd op aloude quatertemperdagen). Openstellen voor vieringen van derden, zoals uitvaartondernemers en bijvoorbeeld Zin in Utrecht. Wees een steunpunt voor buurt en wijk, al was het maar door een folderrek.

Na drie inhoudelijke besprekingen en een avond waar we de puntjes op de i van de tekst gezet hebben, is het tijd om het Nadenkgroepje op te heffen.

We hebben meer tekst geproduceerd dan we in eerste instantie verwachtten. Toch denken we niet dat de overdaad schaden zal. Het is een belangrijk onderwerp en er is heus nog meer te bedenken dat hierboven geformuleerd. Er valt uit veel te kiezen.

Want kiezen zullen we wel moeten. We zijn dan wel een vitale en geïnspireerde geloofsgemeenschap, maar met niet heel velen. Paus Gregorius de Grote gaf eens zijn missiebisschop Augustinus in Engeland een goede raad: een berg beklim je het best niet met sprongen maar stap voor stap. Hij wist de goede bisschop ook te melden dat wat hij ook aan wonderen verrichtte – en de missiebisschop was er ongetwijfeld fier op – die weliswaar met zijn actieve inzet en betrokkenheid gebeurden maar dat alles natuurlijk voluit genade van God was. Dit soort van wijsheid houdt een mens bescheiden én optimistisch vol vertrouwen.

Wat helpt is een focus. Zet een beleidsvoornemen voor enkele jaren uit, waarin voor elk jaar een of hooguit drie projecten centraal staan. Kijk hoe het groeit en gaat; bouw het af na het jaar of zet het door – als het succesvol is en als het goed te organiseren is met de betrokken mensen en in beschikbare tijd. Het zijn maar voorbeelden en suggesties.

Voor wij overgaan tot de orde van de dag: hopelijk levert ons peinzen en profeteren meer dan voldoende aanzetten voor een interessant en boeiend gesprek. Praat erover, bedenk het anders, schrap, vol aan, kies en laat die mosterdzaadjes maar groeien en bloeien.

Silke Rüdiger
Gertuus Bors
Werend Griffioen
Arnold Smeets

BIJLAGE 1. Statistiek alle leden Paulus (bron Kaski gegevens)

Segment	SGM-00007 Alle leden november 2018		
Peildatum	25-11-18		
Aantal RK - niet RK			
RK gezindte totaal	1978		
Gezindte niet RK	174		
Totaal	2152		
Aantal met status hoofd		Aantal met status lid	
Aantal hoofd RK	1622	Aantal leden RK	356
Aantal hoofd niet RK	121	Aantal leden niet RK	53
Totaal aantal hoofd	1743	Totaal aantal leden	409
Leeftijden globaal			
RK tot 7 jaar	24		
RK 7 tot 65 jaar	1649		
65 jaar en ouder	460		
Niet geregistreerd	19		
Burgerlijke staat			
	Niet geregistreerd	32	
A	Achtergebleven Partner	2	
B	Beeindigd Partnerschap	0	
GH	Gehuwd	825	
OB	Relatie Ontbonden	69	
OG	Ongehuwd	1107	
P	Gereg.Partnerschap	4	
S	Gescheiden	17	
SW	Samenwonend	4	
W	Weduwstaat	92	

Overzicht leeftijdsopbouw van leden, ongeacht gezindte, per 25-11-18

0 - 9 jaar	48	_____
10 - 19 jaar	122	_____
20 - 29 jaar	436	_____
30 - 39 jaar	377	_____
40 - 49 jaar	295	_____
50 - 59 jaar	278	_____
60 - 69 jaar	207	_____
70 - 79 jaar	130	_____
80 - 89 jaar	94	_____
90 en ouder	146	_____
Niet geregistreerd	19	—

Overzicht leeftijdsopbouw van Rooms Katholieke (RK)-leden, per 25-11-18

0 - 9 jaar	48	_____
10 - 19 jaar	118	_____
20 - 29 jaar	414	_____
30 - 39 jaar	364	_____
40 - 49 jaar	275	_____
50 - 59 jaar	261	_____
60 - 69 jaar	194	_____
70 - 79 jaar	124	_____
80 - 89 jaar	89	_____
90 en ouder	73	_____
Niet geregistreerd	18	—

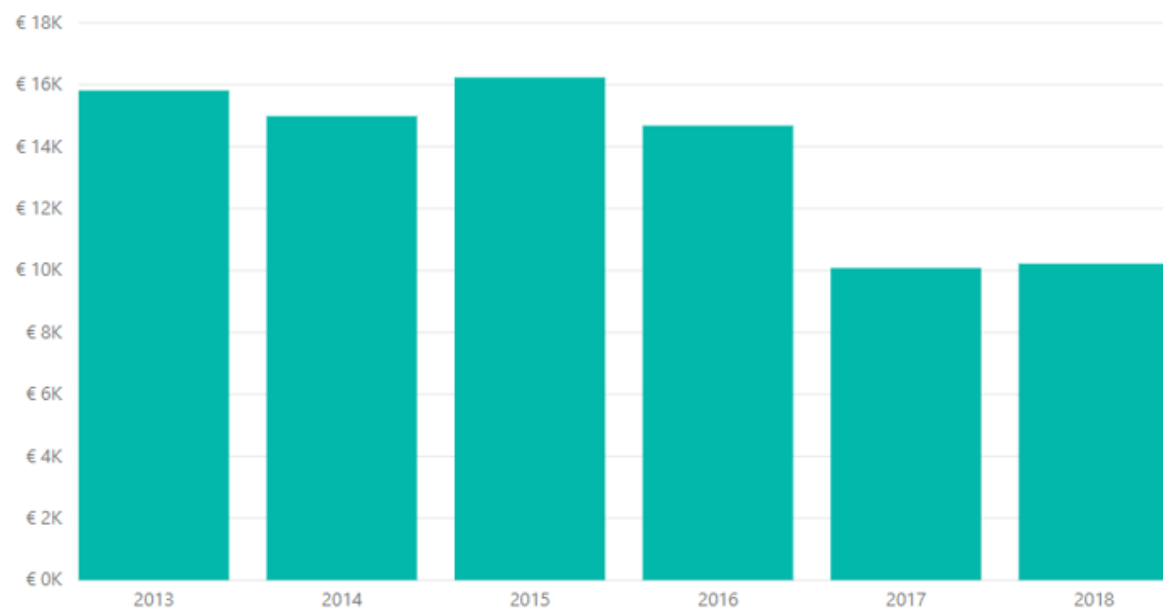

BIJLAGE 3. Kerncijfers inkomsten Paulus (aangeleverd door budgetbeheerder locatie Paulus)

Inkomsten collectes voor eigen gemeenschap afgelopen jaar:

Inkomsten collectes voor de eigen gemeenschap over de jaren:

Inkomsten Kerkbalans over de jaren:

